NETEISĖTA VEIKLA IR POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMAS

Rita Galeckienė
Radiacinės saugos priežiūros skyriaus
Vyriausioji specialistė
El. paštas: rita.galeckiene@rsc.lt

RADIACINĖS SAUGOS CENTRAS

RADIACINĖS SAUGOS CENTRAS

MISIJA:

formuojant ir įgyvendinant valstybės politiką radiacinės saugos srityje užtikrinti Lietuvos žmonių ir aplinkos radiacinę saugą nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio.

- Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir apšvitą patiriančių darbuotojų registro tvarkymas;
- veiklos su šaltiniais įteisinimas;
- radiacinės saugos priežiūra;
- ankstyvojo radiacinio pavojaus stebėjimas ir perspėjimas;
- radiologinių avarijų valdymas, dalyvavimas likviduojant jų padarinius ir pagal kompetenciją dalyvavimas valdant branduolines avarijas ir likviduojant jų padarinius;
- žmonių apšvitos kaip visuomenės sveikatos rizikos veiksnio stebėsena planuojamose, esamose ir avarinėse apšvitos situacijose;
- privalomojo radiacinės saugos mokymo koordinavimas ir neformalus radiacinės saugos ugdymas.

PAGRINDINIAI RADIACINĖS SAUGOS PRIEŽIŪROS UŽDAVINIAI

- **Teikti metodinę pagalbą ir konsultacijas** ūkio subjektams, asmenims, vykdantiems radiacinės, fizinės saugos mokymą, fiziniams asmenims, turintiems radiacinės ar fizinės saugos atestavimo pažymėjimą;

- **Prižiūrėti**, kaip ūkio subjektai laikosi įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių radiacinę ir fizinę saugą, reikalavimų, **taikyti** ūkio subjektams, kurie padarė pažeidimų, administracinę atsakomybę ir kitas poveikio priemones, **įgyvendinti** kitas priemones, užtikrinančias tinkamą vertybių apsaugą ir mažinančias pažeidimais sukeltos žalos dydį ir mastą.

RADIACINĖS SAUGOS PATIKRINIMAI

- Patikrinimai gali būti **planiniai ir neplaniniai**, atliekami nuotoliniu būdu arba ūkio subjekto veiklos vietoje;
- Pareigūnai vykdo radiacinės saugos priežiūrą priskirtoje teritorijoje;
- Ūkio subjektai, kurių veiklą planuojama tikrinti, atrenkami vadovaujantis Reglamento 1 priede nustatytu patikrinimų dažnumu.

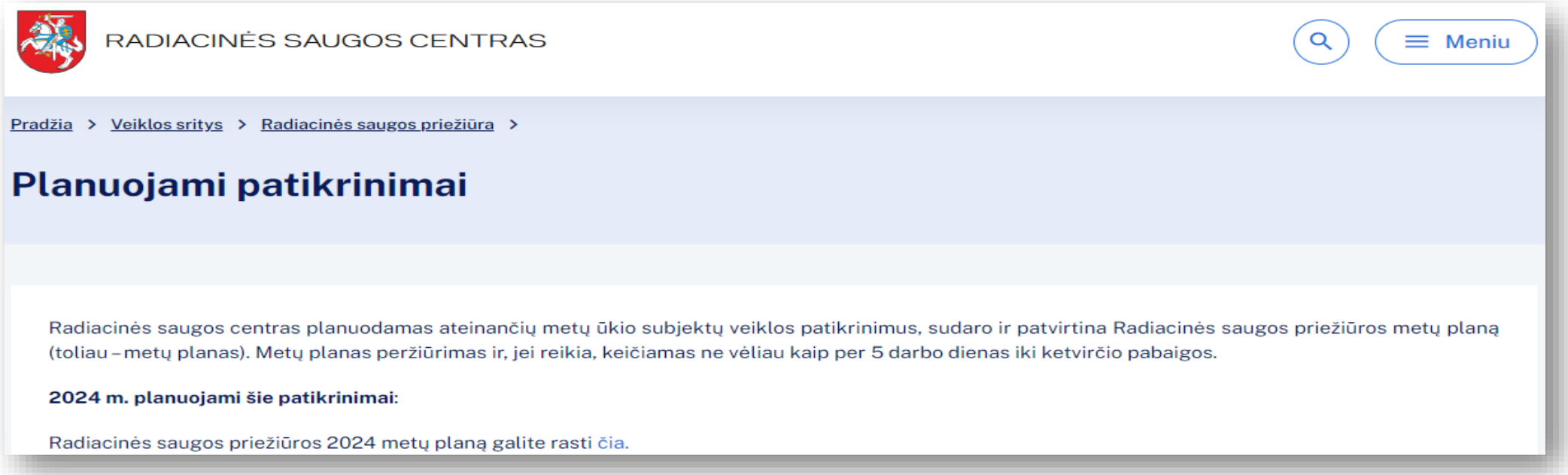
1 lentelė. Ūkio subjektų, turinčių licenciją ar laikinąjį leidimą, veiklos su šaltiniais planinių patikrinimų dažnumas

Eil. Nr.	Veikla su šaltiniais	Planinių patikrinimų dažnumas	Planinių patikrinimų atlikimo būdas
1.	Šaltinių naudojimas, kai naudojami:		
1.13.	rentgeno diagnostikos įrenginiai, kurių anodinė įtampa ≤ 100 kV, išskyrus odontologinėje praktikoje naudojamus intraoralinius dantų rentgeno aparatus ir medicininius kaulų mineralinio tankio rentgeno matuoklius	1 kartą per 3 metus	ūkio subjekto veiklos vietoje arba nuotolinis

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 285 „Dėl Radiacinės saugos priežiūros reglamento patvirtinimo“

PLANINIAI RADIACINĖS SAUGOS PATIKRINIMAI (1)

- Planiniai patikrinimai atliekami nustatyta tvarka **pagal parengtą ir patvirtintą metų planą.**

https://rsc.lrv.lt/lt

PLANINIAI RADIACINĖS SAUGOS PATIKRINIMAI (2)

- Ūkio subjektui apie numatomą atlikti planinį patikrinimą **raštu arba elektroniniu būdu** (elektroniniu paštu ar kt.) pranešama likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki planinio patikrinimo;
- Planinis patikrinimas atliekamas nepaisant to, kad ūkio subjektas nepatvirtino, jog gavo šį pranešimą.

NEPLANINIAI RADIACINĖS SAUGOS PATIKRINIMAI

- gavus kito kompetentingo viešojo administravimo subjekto rašytinį motyvuotą prašymą ar pavedimą atlikti patikrinimą ar kitos valstybės kompetentingos institucijos prašymą;
- įvertinus turimą informaciją ir kilus įtarimų dėl ūkio subjekto veiklos, kuri gali kelti grėsmę žalai vertybėms atsirasti;
- gavus anoniminį skundą dėl konkretaus ūkio subjekto veiksmų ar neveikimo, kai įvertinus turimą informaciją kyla įtarimų, kad ūkio subjekto veikla gali kelti grėsmę žalai vertybėms atsirasti;
- siekiant užtikrinti, kad buvo pašalinti ankstesnio patikrinimo metu nustatyti pažeidimai ir įgyvendinti patikrinimo akte nustatyti reikalavimai;
- įvykus radiologiniam incidentui ar radiologinei avarijai;
- gavus informacijos, kad vykdant veiklą gali įvykti radiologinis incidentas ar radiologinė avarija;
- prieš išduodant licenciją ar laikinąjį leidimą, prieš registruojant veiklą arba prieš pakeičiant licencijoje ar laikinajame leidime nustatytas veiklos sąlygas.

PAVEDIMAS ATLIKTI ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS PATIKRINIMĄ

RADIACINĖS SAUGOS CENTRO
DIREKTORIUS
(pavedusio asmens pareigos)

PAVEDIMAS
ATLIKTI ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS PATIKRINIMĄ

202X m. XXX XX d. Nr. DP-03-XXX
(data)
Vilnius
(sudarymo vieta)

Pavedu Radiacinės saugos centro Radiacinės saugos priežiūros skyriaus vyr. specialistei/ui XXX
(pareigos, vardas, pavardė)

202X m. XXX XX d. atlikti XXX,
(ūkio subjekto vardas, pavardė / pavadinimas, adresas)

veiklos neplanini patikrinimą (toliau – patikrinimas).
(nurodyti planinį ar neplaninį)

Patikrinimo pagrindas ir tikslas:

Patikrinimo pagrindas – Radiacinės saugos priežiūros reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 285, 18 p.;

Patikrinimo tikslas – atitikties radiacinė sauga reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams įvertinimas prieš įteisinant veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais.

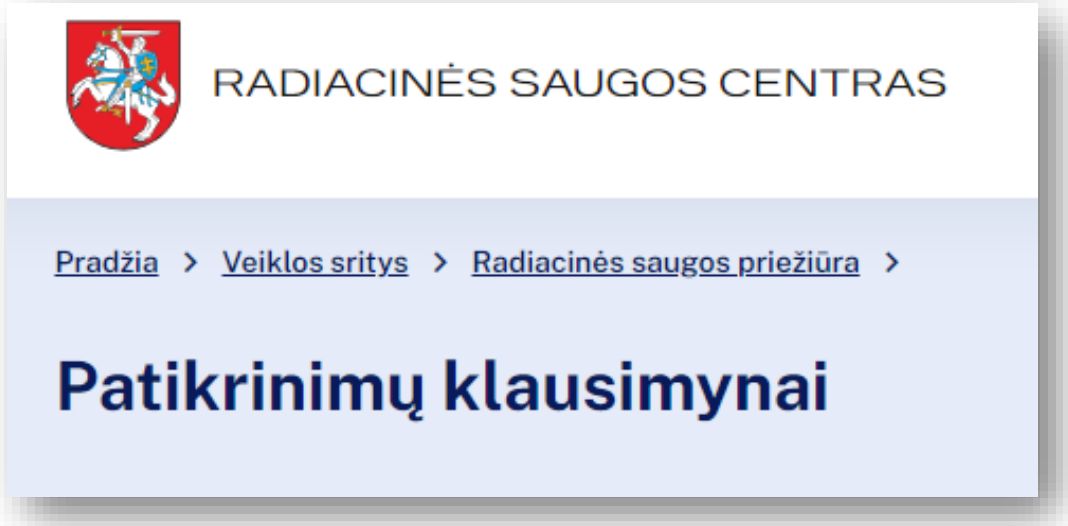
Direktorius — Ernestas Jasaitis
(pavedusio asmens pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė)

Pastaba. Ūkio subjektas turi teisę skųsti pavedimą atlikti ūkio subjekto veiklos patikrinimą (toliau – pavedimas) Radiacinės saugos priežiūros reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 285 „Dėl Radiacinės saugos priežiūros reglamento patvirtinimo“, nustatyta tvarka. Pavedimo apskundimas nesustabdo patikrinimo atlikimo.

PATIKRINIMŲ KLAUSIMYNAI

Odontologijos praktika besiverčiančio ūkio subjekto radiacinės saugos reikalavimų vykdymo patikrinimo aktas–klausimynas;

RADIACINĖS SAUGOS CENTRO
Radiacinės saugos priežiūros skyrius
Kalvarijų g. 153, 08352 Vilnius, tel. +370 5 236 1936, faksas +370 5 276 3633, el. p. rsc@rsc.lt
(adresas, telefonas, elektroninio pašto adresas)

ODONTOLOGIJOS PRAKTIKA BESIVERČIANČIO ŪKIO SUBJEKTO RADIACINĖS SAUGOS REIKALAVIMŲ VYKDYMO PATIKRINIMO AKTAS-KLAUSIMYNAS

2024 m. _____ d. Nr. _____

Patikrinimo informacija:

Patikrinimas atliktas: _____ (data) **Patikrinimo rūšis:** ☐ **planinis** ☐ **neplaninis**

Pavedimo numeris: _____ (Nr.) **Patikrinimo atlikimo būdas:** ☐ **nuotolinis** ☐ **veiklos vieto**

Patikrinimo laikas: Pradžia _____ (val., min.)
Pabaiga _____ (val., min.)

Patikrinimas atliktas vadovaujantis:

☒ [8] nustatyta tvarka;
☒ Radiacinės saugos centro vadybos sistemos procedūra P-33 „Ūkio subjektų veiklos patikrinin atlikimas“ (2023 m. leidimas 1, keitinys 4);
☐ Radiacinės saugos centro vadybos sistemos darbo instrukcija DI-01 (P-33) „Jonizuojančiosi spinduliuotės lygiavertės dozės galios tyrimas“ (2023 m. leidimas 2, keitinys 3).

Veiklos įteisinimas

☐ **Paraiška veiklai įteisinti** _____ (registracijos Nr., data)
☐ **Registruota veikla** _____ (Nr., kokia veikla, registr. data)
☐ **Licencija / laikinasis leidimas** _____ (Nr., kokiai veiklai, išdav. data)

Patikrinimo tikslas: Lietuvos Respublikos radiacinę saugą reglamentuojančių teisės aktų nustaty

https://rsc.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/radiacines-saugos-prieziura/patikrinimu-klausimynai/

Radiacinės saugos pareigūnai, pateikę tarnybinį pažymėjimą ir pavedimą atlikti patikrinimą, turi šias teises:

- priežiūros tikslais atlikdami patikrinimus, dalyvaujant ūkio subjekto atstovui, lankytis veiklos vietoje (patekti į patalpas, teritoriją ir transporto priemones);
- peržiūrėti dokumentus ir skaitmeninėse bei kitose laikmenose esančią informaciją, asmens duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, kurie reikalingi prižiūrėti, kaip nurodytas asmuo laikosi įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose radiacinę ir fizinę saugą, nustatytų reikalavimų, gauti jų kopijas ar išrašus;
- gauti žodinius ir rašytinius paaiškinimus iš nurodyto asmens vadovo ar jo įgaliotų asmenų, reikalauti, kad šie asmenys atvyktų duoti paaiškinimų į Radiacinės saugos centro patalpas;
- atlikti radiologinius tyrimus ir paimti ėminius radiologiniams tyrimams;
- laikinai paimti dokumentus ir skaitmenines bei kitas laikmenas, kuriose saugoma informacija, asmens duomenys, įskaitant sveikatos duomenis, ir (ar) daiktus, kurie būtini ar turi įrodomosios reikšmės atliekant pažeidimo tyrimą, pateikdami motyvuotą sprendimą dėl dokumentų ir (ar) daiktų poėmio ir paimtų dokumentų ir (ar) daiktų aprašą;
- tikrindami ir tirdami pažeidimus, naudoti technines priemones, įskaitant fotografavimo, filmavimo ir garso įrašymo įrangą;
- kitas teisės aktuose, reglamentuojančiuose priežiūros vykdymą, nustatytas teises.

PAREIGŪNAS, ATLIKĘS PATIKRINIMĄ IR NUSTATĘS PAŽEIDIMŲ, TURI TEISĘ:

- patikrinimo akte įspėti ūkio subjektą apie galimą darbo su konkrečiu jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniu (toliau – šaltinis) sustabdymą, veiklos su šaltiniais registravimo panaikinimą arba licencijos ar laikinojo leidimo galiojimo sustabdymą, jeigu per pareigūno nurodytą ne trumpesnį kaip 5 darbo dienų nuo įspėjimo apie galimą veiklos su šaltiniais registravimo panaikinimą arba licencijos ar laikinojo leidimo galiojimo sustabdymą gavimo dienos terminą nustatyti pažeidimai nebus pašalinti;
- priimti sprendimą dėl darbo su konkrečiu jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniu sustabdymo;
- taikyti administracinę atsakomybę, jeigu nustatoma, kad padarytas administracinis nusižengimas;
- teikti siūlymą RSC direktoriui priimti sprendimą dėl veiklos su šaltiniais registravimo panaikinimo arba licencijos ar laikinojo leidimo galiojimo sustabdymo.

shutterstock.com · 758393275

RSC PAREIGŪNAS SUSTABDO DARBĄ SU KONKREČIU JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS ŠALTINIU, JEIGU NUSTATO, KAD:

- vykdydamas veiklą pažeidė radiacinės ar fizinės saugos reikalavimus, dėl kurių kilo grėsmė žmonių sveikatai ar gyvybei, buvo daroma žala aplinkai;
- nustatyta tvarka laiku ir išsamiai neinformavo Radiacinės saugos centro apie įvykusį radiologinį incidentą ar radiologinę avariją ir nesiėmė priemonių, kad būtų pašalintas jų žalingas poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai bei padariniai;
- **vykdė neįteisintą veiklą;**
- įspėtas dėl pažeidimų apie galimą darbo su konkrečiu jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniu sustabdymą, išskyrus mažareikšmius teisės aktų, reglamentuojančių radiacinę ir (ar) fizinę saugą, pažeidimus, per RSC nustatytą terminą šių pažeidimų nepašalino.

Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymas (8 straipsnis, 9 dalis)

VYKDĖ NEĮTEISINTĄ VEIKLĄ !!!

- DIRBO SU JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS ŠALTINIAIS (TOLIAU - JSŠ) NETURĖDAMI LICENCIJOS;
- DIRBO SU JSŠ NAUJOSE PATALPOSE (NAUJU ADRESU);
- DIRBO SU JSŠ SU KURIUO NEBUVO GAUTAS LEIDIMAS DIRBTI;
- DIRBO DARBUOTOJAS, KURIAM NESUTEIKTA TEISĖ DIRBTI SU KONKREČIU JSŠ.

RADIACINĖS SAUGOS CENTRAS
Kalvarijų g. 153, LT-08352 Vilnius, tel. +37052361936, el. p. rsc@rsc.lt, https://rsc.lrv.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 193288633

VALSTYBĖS JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS ŠALTINIŲ IR DARBUOTOJŲ APŠVITOS REGISTRO IŠRAŠAS

Licencijos vykdyti veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais Nr. 0000 priedas

Licencijos išdavimo data	2026-11-11
Licencijos priedas pakeistas	2026-11-11, atsižvelgus į 2026-11-04 raštą reg. Nr. 1.8 Mr-1-xxx

Duomenys apie licencijos turėtoją

Asmens kodas	000000000
Pavadinimas	UAB "XXXXXXX"

Licencijuojamos veiklos sąlygos

Veiklos adresas	Aušros g. 44, Kaunas
Asmuo, atsakingas už radiacinę saugą	Rita Galeckienė

B kategorijos apšvitą patiriantys darbuotojai gydytojas odontologės *Rita Galeckienė ir Ieva Masiulytė* turi teisę dirbti panoraminiu dantų rentgeno aparatu su kompiuterinės tomografijos funkcija PROXIMA X6 3D/2D Nr. 70EB0148 (2025 m.) su rentgeno vamzdžiu CANON/TOSHIBA D-0675B Nr. 5B47677-02379AB.

Registruojamos veiklos sąlygos

Veiklos adresas	Aušros g. 44, Kaunas Kalvarijų g. 153, Vilnius
Veiklos rūšis (-ys)	Veikla su odontologinėje praktikoje naudojamais intraoraliniais dantų rentgeno aparatais

ADMINISTRACINIO POVEIKIO PRIEMONĖS

- Bauda;
- Darbo su konkrečiu (-iais) šaltiniu (-iais) sustabdymas;
- Licencijos sustabdymas arba Registruotos veiklos panaikinimas.

ANK 127 str. 1 dalis. Vertimasis komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla neturint licencijos (leidimo) veiklai, kuriai reikalinga licencija (leidimas), ar kitokiu neteisėtu būdu užtraukia baudą nuo 390 iki 1100 eurų.

***ANK 47* str.** 1 dalis. Teisės aktų, reglamentuojančių žmonių radiacinę saugą ir jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių fizinę saugą, nevykdymas ar pažeidimas

užtraukia baudą asmenims nuo 60 iki 140 eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo 140 iki 300 eurų.

RADIACINĖS SAUGOS PRIEŽIŪROS REZULTATAI

	Patikrinta ūkio subjektų	Patikrinimai	Patikrinimai su radiologiniais tyrimais	Ūkio subjektai, kuriuose rasta pažeidimų (trūkumų)	Surašyta administracinių nusižengimų protokolų
2023 m.	614	631	105	115	12
2024 m.	670	682	82	151	15
2025 m.	808	846	150	162	26
2026 m. I-III ketv.	**569**	**588**	**84**	**137**	**28**

DAŽNIAUSIAI PASITAIKANTYS RADIACINĖS SAUGOS PAŽEIDIMAI

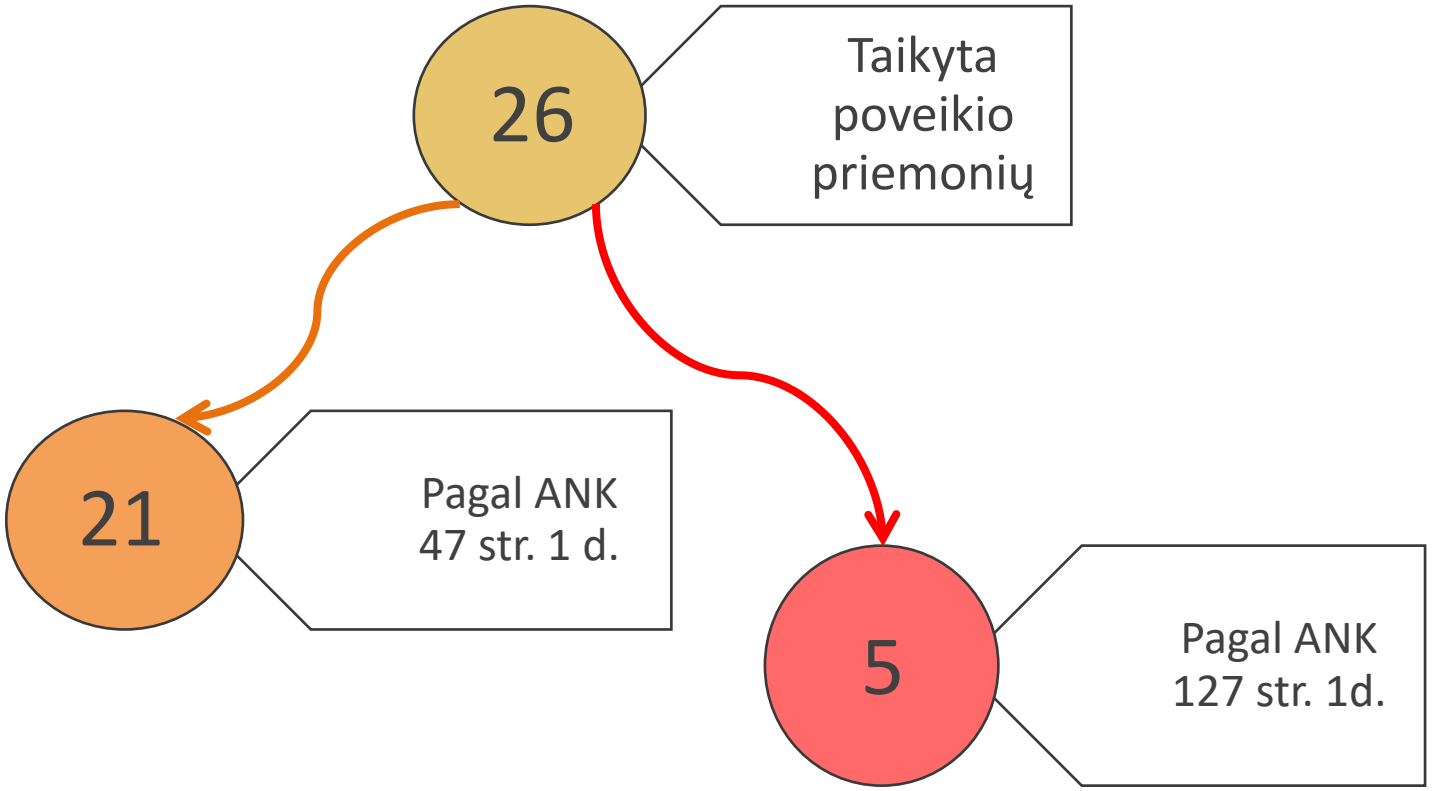
- Laiku nepranešta apie pasikeitusius licencijos ar jos priedo duomenis;
- Laiku neteikiami duomenys registrui apie JSŠ ir darbuotojų pasikeitimus;
- Neatnaujinami dokumentai, pasikeitus veiklos sąlygoms ar teisės aktams;
- Apšvitą patiriantys darbuotojai periodiškai nemokomi ar neinstruktuojami radiacinės saugos klausimais;
- Neužtikrinamas darbuotojų individualiosios apšvitos vertinimas;
- **Laiku ar pasikeitus veiklos sąlygoms, neatliekami:**

- darbo vietų apšvitos stebėsenos matavimai;

- kokybės kontrolės bandymai;

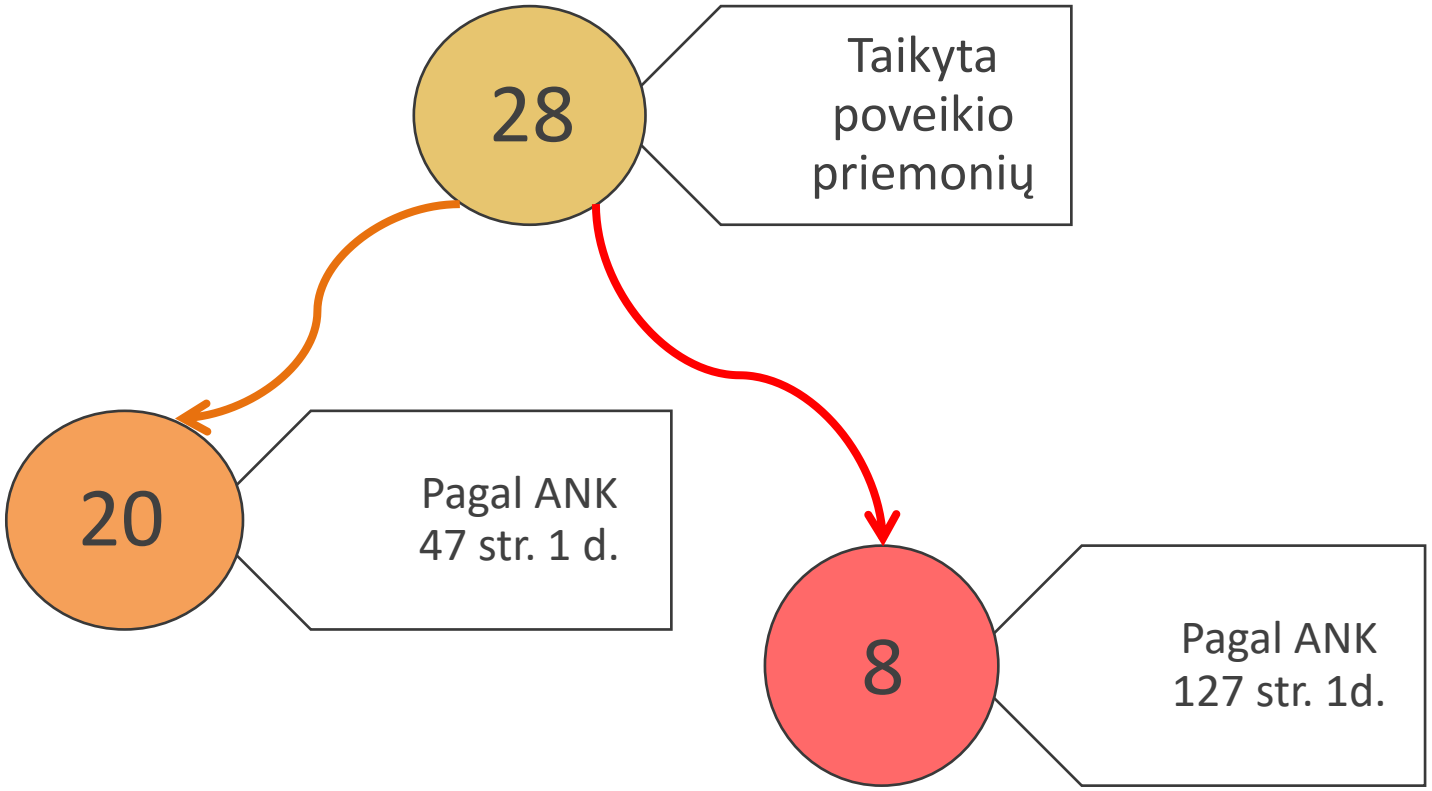
- šaltinių techninė priežiūra.

2025 M. ADMINISTRACINIO POVEIKIO PRIEMONĖS

Neteisėtos veiklos atvejai:
- visiškai neturėjo licencijos;
- vykdė veiklą naujame padalinyje;
- dirbo darbuotojai, kurie neturi tam teisės.

2026 M. I-III KETV. ADMINISTRACINIO POVEIKIO PRIEMONĖS

Neįteisintos veiklos atvejai:
- visiškai neturėjo licencijos;
- vykdė veiklą naujame padalinyje;
- dirbo su rentgeno aparatais, su kuriais neturėjo teisės dirbti;
- dirbo darbuotojai, kurie neturi tam teisės.

RADIACINĖS SAUGOS CENTRAS

RADIACINĖS SAUGOS CENTRAS

SPRENDIMAS
DĖL DARBO SU KONKREČIU JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS ŠALTINIU SUSTABDYMO

_____ Nr. _____
(data)

_____
(sudarymo vieta)

Patikrinęs (-usi) _____

_____ ,
(fizinio asmens vardas, pavardė / juridinio asmens ar kitos organizacijos, ar jų filialo pavadinimas, kodas)

nustačiau, kad _____
(nustatytos aplinkybės)

_____ .

Vadovaudamasis (-i) _____
(teisės akto pavadinimas, straipsnis, dalis, punktas)

_____

_____

_____ ,

nusprendžiu:

1. Sustabdyti _____

_____
(fizinio asmens vardas, pavardė / juridinio asmens ar kitos organizacijos, ar jų filialo pavadinimas)

darbą su konkrečiu jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniu _____

_____

_____

_____ nuo _____ .
(jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinio pavadinimas) (data)

2. Įpareigoti pašalinti teisės aktų, reglamentuojančių radiacinę saugą ir radioaktyviųjų šaltinių fizinę saugą, pažeidimus iki _____ .
(data)

3. Atsakingu už sprendimo vykdymą skirti _____ .
(asmens pareigos, vardas, pavardė)

_____ _____ _____
(pareigūno pareigos) (parašas) (vardas ir pavardė)

Su sprendimu susipažinau ir jį gavau:

_____
(parašas, vardas ir pavardė, data)

RADIACINĖS SAUGOS CENTRAS

PLOMBAVIMO AKTAS

_____ Nr. _____
(data)

_____
(surašymo vieta)

Siekdamas (-a) užtikrinti _____ sprendimo
(data)

_____ dėl darbo su konkrečiu jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniu sustabdymo
(sprendimo numeris)

_____ dėl veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais registravimo panaikinimo
(sprendimo numeris)

_____ dėl licencijos ar laikinojo leidimo vykdyti veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais galiojimo sustabdymo
(sprendimo numeris)

_____ dėl licencijos ar laikinojo leidimo vykdyti veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais galiojimo panaikinimo
(sprendimo numeris)

vykdymą ir vadovaudamasis (-i) Valstybinės radiacinės saugos priežiūros reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 285 „Dėl Valstybinės radiacinės saugos priežiūros reglamento patvirtinimo“, _____ punktu,

užplombuoju:

_____
(fizinio asmens vardas, pavardė / juridinio asmens, kitos organizacijos, jų filialo pavadinimas, asmens kodas / juridinio asmens kodas)

_____

_____
(patalpos (-ų), įrangos, prietaiso (-ų) su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniu (-iais) pavadinimas, identifikacinis numeris (-iai))

_____

Plombavimo faktą patvirtina liudytojai (jeigu reikia):

_____ _____ _____
(vardas, pavardė) (adresas, tel.) (parašas)

_____ _____ _____
(vardas, pavardė) (adresas, tel.) (parašas)

UŽPLOMBUOTA ĮRANGA

KAIP MES SUŽINOME KAD JŪS VERČIATĖS NETEISĖTA VEIKLA?

- SKUNDAI
- REKLAMOS
- SOCIALINIAI TINKLAI
- VALSTYBĖS JONIZUOJANČIOSIOS SPINDUOLIUOTĖS ŠALTINIŲ IR DARBUOTOJŲ APŠVITOS REGISTRO PRANEŠIMAI
- INFORMACIJA RASTA PATIKRINIMO METU
- KITA...

KONSULTUOKITĖS, KLAUSKITE, BENDRADARBIAUKITE...

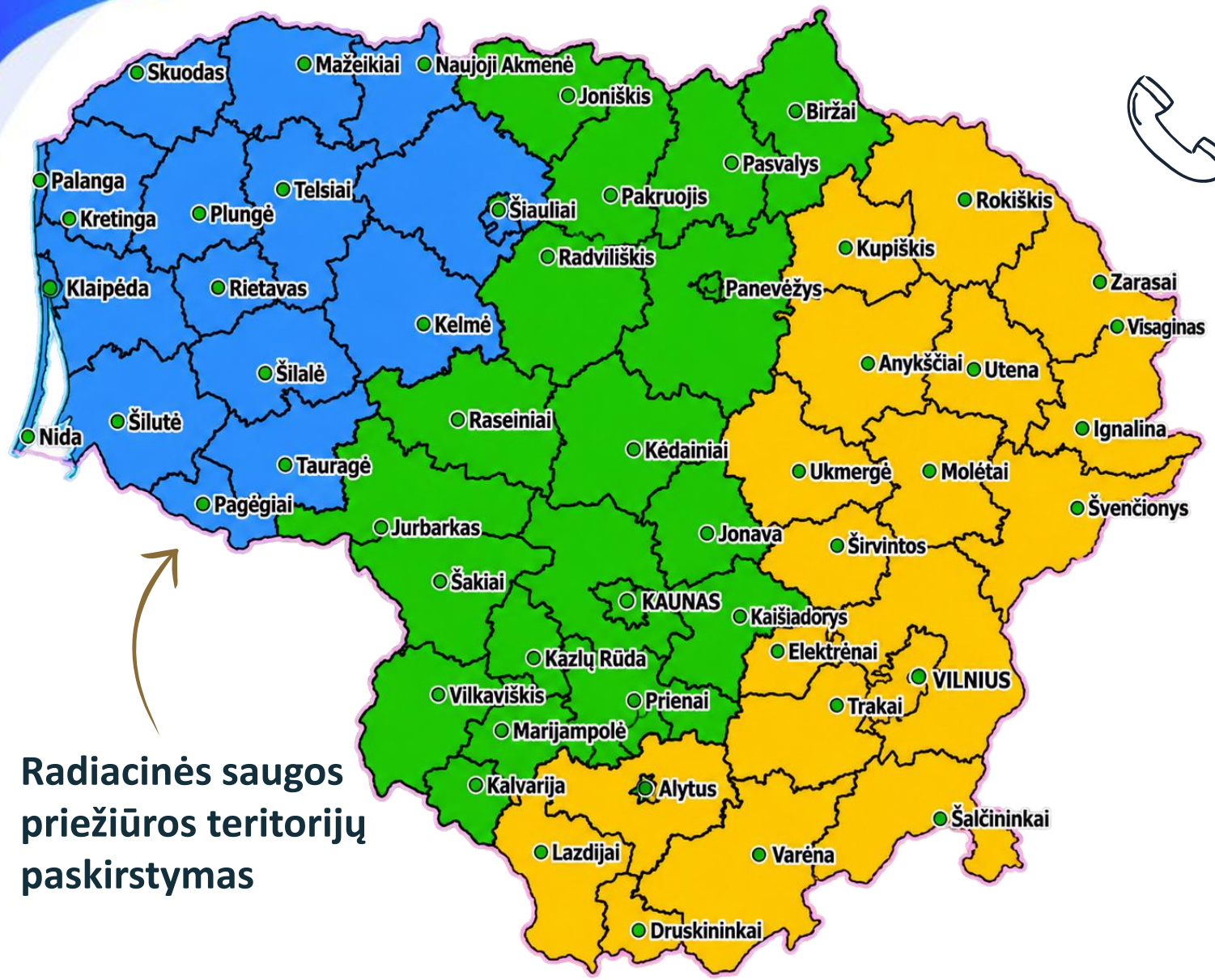

Greiti atsakymai:

RADIACINĖS SAUGOS CENTRAS

Radiacinės saugos priežiūros teritorijų paskirstymas

Telefonu

El. paštu

Seminarų ir patikrinimų metu

Atvykus į RSC

Kalvarijų g. 153, **Vilnius**
tel. +370 5 236 1936
rsc@rsc.lt

Aušros g. 44, **Kaunas**
tel. +370 608 06187
kaunas@rsc.lt

Bijūnų g. 6, **Klaipėda**
tel. +370 622 99419;
+370 608 06185, klaipeda@rsc.lt

Dėkoju už dėmesį!

Turite klausimų?

rsc.lrv.lt | RSC Facebook | RSC programėlė